

DÜŞÜRÜLEN FAİZDEN AKP NASIL YARARLANDI?

Aydınlık Gazetesi, 4 Şubat 2019

Yıldırım Koç

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından 18 Ocak 2019 tarihinde yayımlanan **Türkiye Ekonomisinde Haftalık Gelişmeler ve Genel Görünüm** raporuna göre, enflasyonun düşürülmesiyle kredilere uygulanan ağırlıklı ortalama faiz oranları da düşürüldü.

Faizlerin düşürülmesi iç talebi borçlanmaya dayalı olarak artırdı. İnsanlar, düşük faizlerle borçlanarak gelecekte elde edeceklerini umdukları gelirleri hemen harcadılar, büyük bir borç yükü altına girdilerse de, yaşam standartlarını yükselttiler.

Bankaların verdiği **ihtiyaç kredilerinin** yıllık faizi 2002 yılında yüzde 58,3 idi. Bu oran, 2010 yılına kadar kademe kademe indirildi ve 2010 yılında yüzde 13,5 oldu.

Bankaların verdiği **taşıt kredilerinin** yıllık faizi 2002 yılında yüzde 47,3 idi. Bu oran 2010 yılında yüzde 11,8 ve 2013 yılında da yüzde 10,7 oldu.

Bankaların verdiği **konut kredilerinin** yıllık faizi 2002 yılında yüzde 48,3 idi. Bu oran 2013 yılında yüzde 9,7'ye kadar indirilmişti.

Bankaların verdiği **tüketici kredilerinin** yıllık ortalama faizi 2002 yılında yüzde 54,7 idi. 2010 yılında yüzde 12,5'e ve 2013 yılında yüzde 11,8'e kadar indirilmişti.

Bankaların verdiği **ticari kredilerin** faizi ise 2013 yılında yüzde 8,7 düzeyindeydi.

KREDİ KARTI KULLANIMI VE TÜKETİCİ KREDİSİ HIZLA ARTTI

Enflasyon ve faiz oranlarının düşürülmesi, bankaların konut, araba ve diğer ihtiyaçlar için verdiği tüketici kredilerinin faizinin indirilebilmesini de sağladı. Böylece, insanlar düşük faizlerle borçlanabilmeyi göze aldı, konut, otomotiv ve dayanıklı tüketim malları için büyük bir ek talep yaratıldı. Halk da bu ürünlere erişebildiği için mutlu oldu ve AKP'ye oy verdi.

Yıl	Tüketici Kredisi Toplam Bakiyesi (Milyar TL)	Bireysel Kredi Kartı Toplam Bakiyesi (Milyar TL)	Kredi Kartı Kullanımı (Milyar TL)
2002	2,2		25,7
2003	5,8		40,3
2004	12,7	13,7	65,7
2005	29,6	17,2	86,5
2006	47,5	21,5	109,2
2007	67,6	26,3	142,8
2008	83,1	33,4	186,5
2009	93,3	36,5	204,7
2010	129,0	43,6	236,5
2011	168,4	55,0	294,1
2012	194,0	70,4	365,1
2013	248,0	82,4	427,7
2014	281,1	72,5	480,3
2015	306,1	78,9	548,8
2016	337,8	82,1	602,4
2017	397,4	89,2	676,5
2018	399,7	102,4	

KONUT, ARAÇ, DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI PİYASASI CANLANDIRILDI

Bu saadet zincirinin gerçekleştirilmesinin ve sürdürülebilmesinin önkoşulu, enflasyonun ve faizlerin düşürülmesini sağlayan, aşırı değerli Türk Lirası politikasıydı. Enflasyon, Türkiye’de üretici güçlerin ve emek üretkenliğinin geliştirilmesi, yeni yatırımların yapılması, üretimin artırılması gibi doğru yol ve yöntemlerle değil, aşırı değerli Türk Lirası ve düşük faiz oranı politikasıyla düşürüldü. Aşırı değerli Türk Lirasıyla Türkiye’nin güçlü bir sanayi oluşturmasını sağlayacak en ileri teknoloji makine ve teçhizat değil, ağırlıklı olarak enflasyonu düşürecek tüketim malları veya ara mallar ithal edildi.

2002 yılında trafikteki otomobil ve kamyonet sayısı 5,5 milyondur. Bu sayı 2018 yılında 16 milyonu aştı.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu verilerine göre, 2018 yılında 73,9 milyon cep telefonu aboneliği ve 79,5 milyon abonelik vardı. Yetişkinlerin yanı sıra yaşlı biraz ilerleyen çocuklar bile internet bağlantılı akıllı telefon kullanmaya başladı.

Buzdolabı, çamaşır makinesi, televizyon, derin dondurucu gibi dayanıklı tüketim malları hemen hemen herkesin evine girdi. Bazı evlerde, birden fazla televizyon bulunmakta.

Mobilyalar ve daha birçok ev eşyası da, doğal ömrünü tüketmeden, atılmaya başlandı. Kapitalizmin gösterişçi tüketimi ve israfı, Anadolu’nun geleneksel sade yaşamının yerini aldı. Kapitalist sistem, insanları borçlandırarak belirli ölçülerde pasifleştirdi; bencillik ve bireycilik yaygınlaştı.